

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 20.2.2006
KOM(2006)68 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**ELEKTRONISK KOMMUNIKATION I EU: REGULERING OG MARKEDER, 2005
(11. RAPPORT)**

[SEK(2006)193]

1. INDLEDNING

Kommissionens initiativ i2010¹ understreger den vigtige rolle, som informations- og kommunikationsteknologi (ikt) spiller for opfyldelse af Lissabon-strategiens mål om vækst og beskæftigelse. Målene understøttes af EU's regelsæt for elektronisk kommunikation, der har til formål at fremme konkurrencen på markedet og skabe investeringer og innovation med flere valgmuligheder, bedre kvalitet og lavere priser for forbrugerne til følge. Medlemsstaterne har gjort store fremskridt med hensyn til gennemførelse af reglerne. Der er imidlertid stadig huller, og det er nu et prioriteret mål at få lovgivningen helt på plads.

Sektoren har altid været kendetegnet ved en hurtig teknologisk udvikling og markedsudvikling. Grænserne mellem indhold, tjenester og applikationer bliver mere og mere udviskede. Samtidig er de traditionelle markeder ved at være mættede, og konkurrence tvinger aktørerne til at investere i nye teknologier, så de kan levere innovative tjenester baseret på konvergens mellem bredbåndsnet, av-medier og elektronisk udstyr til glæde for forbrugerne, der får højere datahastigheder og forbedret kvalitet.

Denne meddelelse belyser markeds-, lovgivnings- og forbrugerudviklingen i sektoren i 2005 og peger på de vigtigste gennemførelsesaspekter, der stadig kræver særlig opmærksomhed. Den bygger på et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der vedtages parallelt med meddelelsen, og kompletterer de seneste meddelelser om frekvenspolitik og markedsanalyser². Den supplerer Kommissionens overvågning af medlemsstaternes fremskridt hen imod opfyldelse af Lissabon-strategiens mål, som blev beskrevet i Kommissionens rapport til Det Europæiske Råds forårsmøde³.

Hvad angår lovgivningen, er det situationen pr. 1. december 2005, der beskrives. Markedsoplysningerne dækker perioden indtil 1. september 2005 (1. oktober for bredbåndsdata), medmindre andet fremgår.

2. DE VIGTIGSTE TENDENSER PÅ MARKEDET

Sektoren for elektroniske kommunikationstjenester udgør fortsat det største segment af den samlede ikt-sektor og tegner sig for 44,4 % af den samlede værdi, hvilket er en stigning i forhold til sidste år, hvor tallet var 43 %. Sektoren havde i 2005 en værdi på 614 mia. EUR, hvoraf 273 mia. EUR stammede fra de elektroniske kommunikationstjenester.

Den samlede omsætning voksede fortsat med mellem 3,8 %⁴ og 4,7 %⁵. Produktion og brug af ikt udgør ca. 40 % af produktivitetsvæksten og en fjerdedel af den samlede vækst i Europa.

¹ KOM(2005) 229.

² KOM(2005) 411; KOM(2006) 28.

³ Fuld fart fremad – Det nye partnerskab for vækst og beskæftigelse; KOM(2006) 30 af 25. januar 2006.

⁴ EITO, 2005.

⁵ IDATE.

Antallet af **bredbåndsforbindelser** er vokset til næsten 53 mio., hvilket er en stigning på ca. 20 mio. i 2005. Der er flere udbydere på markedet med faldende priser og højere transmissionshastigheder til følge. De nye udbydere andel af markedet udgør nu næsten 50 %. Skønt mange af dem må forlade sig på de etablerede operatørers netværk for at kunne levere tjenester, er der sket et væsentligt skridt hen imod ubundet adgang til abonnentledninger med forbedret tjenestekvalitet og større differentiering som resultat.

Skønt **mobiltelefoni** fortsat vinder større udbredelse, navnlig i de nye medlemsstater, er der tegn på, at taletelefonimarkedet er ved at være mættet. Omsætningen fortsatte dog med at vokse med anslået 5,9 %⁶. Priserne for international roaming ligger imidlertid stadig på et højt niveau. 3G-taletelefoni og -indholdstjenester begynder nu at vinde terræn med ca. 15 mio. abonnenter.

Omsætningen fra **traditionel taletelefoni** falder fortsat gradvist, men er stadig den største indtægtskilde for aktører på fastnetmarkedet. Forbrugerne kan fortsat glæde sig over faldende priser, efterhånden som flere aktører går ind på markedet. IP-telefoni (VoIP) er en yderligere udfordring for de etablerede aktørers markedsposition. Fremtiden vil vise, i hvilket omfang denne udfordring vil blive forstærket af tjenester, der leveres af internetsoftware- og søgevirkosomheder.

Konkurrencen tvinger aktørerne inden for fastnet- og mobiltelefoni til at investere i ny teknologi for at reducere deres omkostninger og positionere sig selv på det konvergerende marked. Operatørerne er begyndt at tilbyde en portefølje af tjenester med forskellige kombinationer af lavpristaletelefoni (herunder mobiltelefoni), internetadgang og av-indhold for at tiltrække og fastholde kunder. Efter et betragteligt dyk i 1999-2001 er investeringsniveauet på vej op igen. Kapitaludgifterne i sektoren som helhed anslås med et konservativt skøn at overstige 45 mia. EUR⁷ i EU i 2005, en stigning på næsten 6 % i sammenligning med 2004 og en stigning for tredje år i træk. Mens forholdet mellem investeringer og omsætning for etablerede operatører nærmer sig et historisk niveau på 15 %, er det for mobilsektoren og for kabeloperatører højere, hvilket tyder på en stærk fremtidig konkurrence for nye tjenester med en høj merværdi.

Trods udfordringerne for deres forretningsmodeller har de største operatører registreret større overskud for året frem til medio 2005, hvilket først og fremmest skyldes omkostningsnedskæringer og øget omsætning i nogle segmenter. Navnlig i mobilsektoren tyder resultaterne for første og andet kvartal på, at mange operatører formåede at øge deres overskud i forhold til 2004 som følge af større udbredelse og trafikmængder og generelt større omsætning pr. bruger.

⁶ EITO, 2005.

⁷ Bygger på oplysninger fra ETNO, ECTA, ECCA, OECD og Infonetics Research.

En klarere retstilstand har været medvirkende til, at grænseoverskridende investeringer, hvad angår kapitaludgifter samt overtagelser og fusioner, på ny præger EU's marked for elektronisk kommunikation. Antallet af fusioner og overtagelser steg betragteligt i 2005, og den samlede værdi af transaktioner på tværs af grænserne – drevet af søgen efter stordriftsfordele og gennemførelse af fælleseuropæiske strategier – anslås med et forsigtigt skøn at udgøre over 70 mia. EUR, hvilket er det højeste niveau siden 2000⁸ (antallet af fusioner og virksomhedsovertagelser har tidligere vist sig at være en god indikator for det samlede niveau for direkte udenlandske investeringer⁹). For de største europæiske etablerede operatører udgjorde andelen af omsætningen fra andre EU-medlemsstater i gennemsnit 15 % - varierende fra 5 % til 27 %¹⁰. De fleste af de større operatører er til stede på andre EU-landes markeder, og blandt nogle af de mere etablerede operatører og fælleseuropæiske og lokale nye udbydere har der været en tydelig tendens til at investere i de nye medlemsstater. Flere operatører udbygger deres aktiviteter i forskellige lande og udvikler kombinationer af tjenester. Selv om flere operatører stadig har store gældsbyrder, kan det ikke sammenlignes med tidligere opkøbsperioder, hvor mange operatører blev stærkt gældstyngede. Investeringer i teleinfrastruktur indtager en fremtrædende plads i samhørighedspolitikken i fjerntliggende områder og landdistrikter og i en række nye medlemsstater.

Faste bredbåndsforbindelser

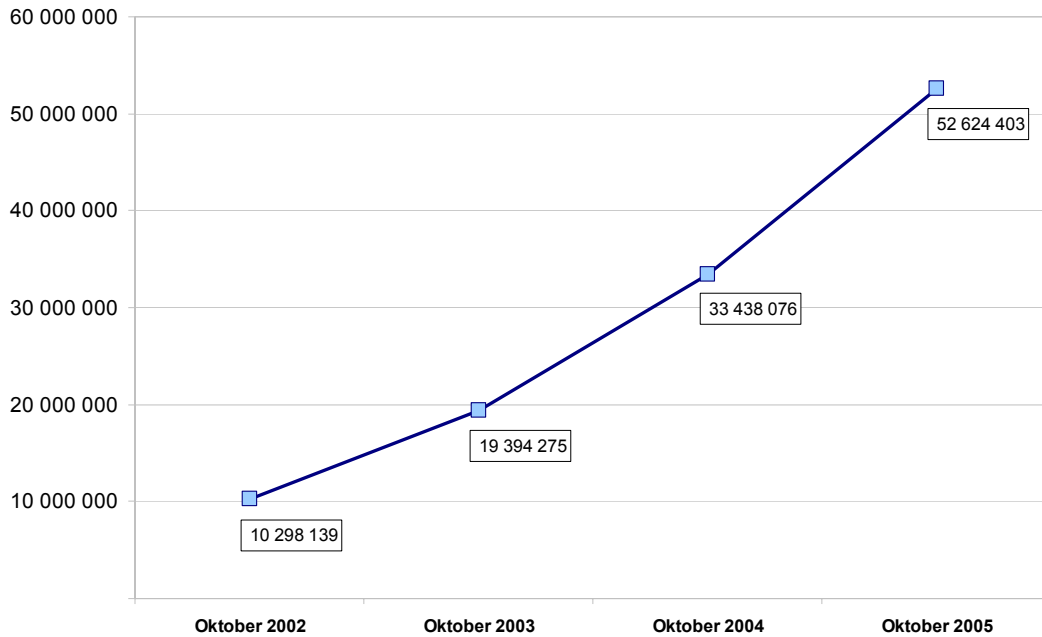
Udbredelsen af bredbånd øgedes betragteligt i 2005, og i oktober var den gennemsnitlige EU-dækningsgrad (antal bredbåndslinjer pr. 100 indbyggere) på 11,5 %, sammenlignet med 7,3 % i oktober 2004 (for EU-15 steg den gennemsnitlige dækningsgrad fra 8,4 % til 13 % i samme periode). Dette svarer til over 52 000 nye bredbåndslinjer pr. dag i hele EU, mod 38 000 pr. dag i 2004.

⁸ Baseret på data fra Thomson Financial, Dealogic og UNCTAD.

⁹ Direkte udenlandske investeringer er mere omfattende end porteføljeinvesteringer eller fusioner/overtagelser og inkluderer f.eks. kapitaludgifter til anlægsaktiver.

¹⁰ Det bør bemærkes, at mindre, etablerede operatører ofte er endnu mere diversificerede inden for EU. Desuden er den største mobiloperatør (den andenstørste målt på udenlandske aktiver) ikke medregnet for at undgå at give et skævt billede.

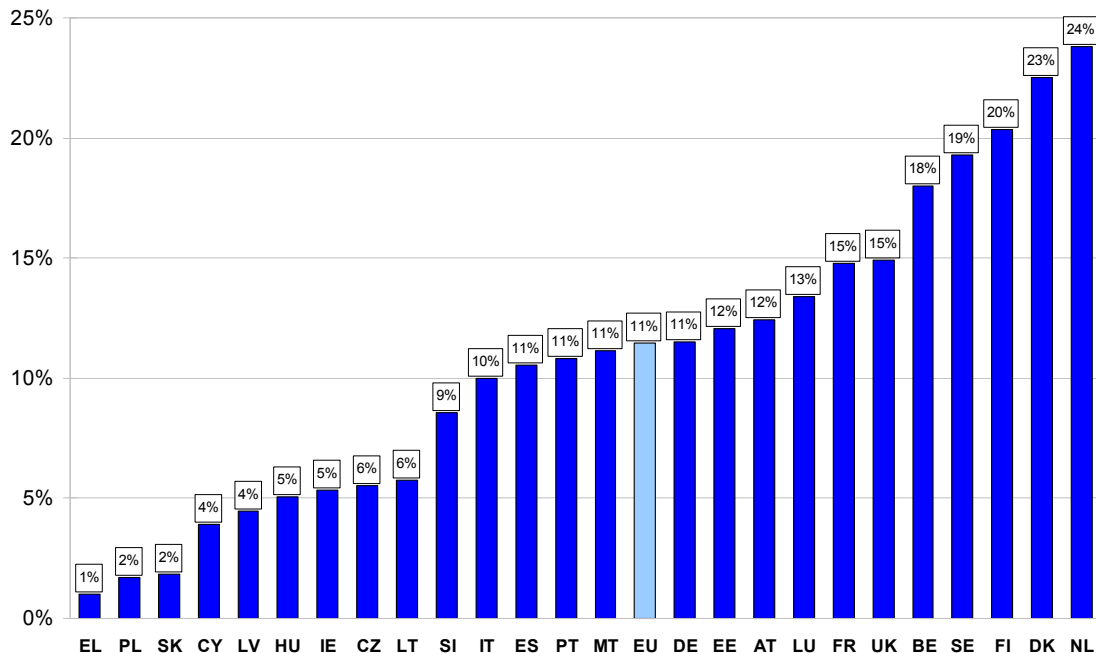
Samlet antal faste bredbåndsforbindelser i EU

Kilde: Kommissionens tjenestegrene på grundlag af data fra COCOM.

Der er nu næsten 53 mio. faste bredbåndsforbindelser i EU. Omsætningen fra faste datatjenester er steget betydeligt med anslået 8,3 %¹¹. Skønt dette tal også omfatter andre datatjenester end bredbånd, såsom faste kredsløb, synes dette at betyde lavere bredbåndspriser for forbrugerne, efterhånden som volumen vokser.

Dækningsgrad for bredbånd i EU, 1. oktober 2005

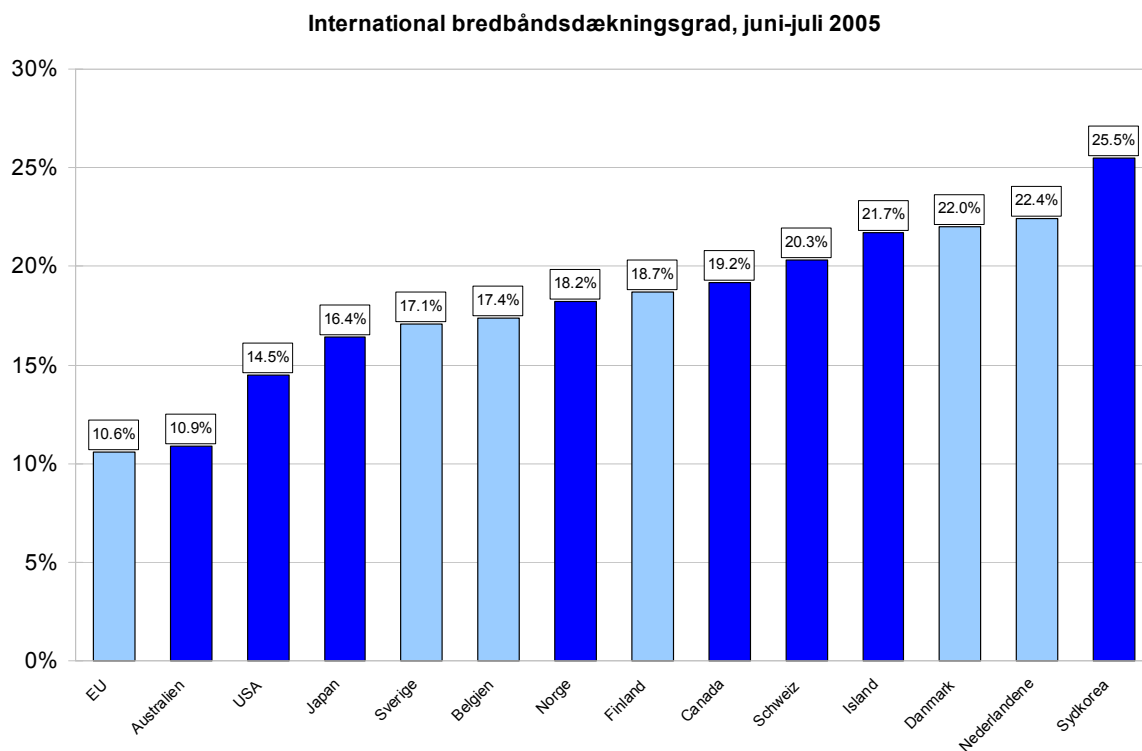

Kilde: Kommissionens tjenestegrene på grundlag af data fra COCOM.

¹¹ EITO, 2005.

Væksten har imidlertid ikke været lige stor i de forskellige medlemsstater, og 23 procentpoint adskiller nu den EU-medlemsstat med den bedste bredbåndsdækning fra den med den dårligste. Blandt EU-10 klarer Estland og Malta sig godt.

En sammenligning mellem bredbåndsudbredelsen medio 2005 viser, at mens EU som helhed halter bagefter visse andre OECD-lande, overhaler de fem medlemsstater med den største udbredelse af bredbånd (Nederlandene, Danmark, Finland, Sverige og Belgien) USA (15 %) og Japan (16 %).

Kilde: Kommissionens tjenestegrene på grundlag af data fra COCOM og OECD.

De nye udbyderes andel af bredbåndsmarkedet har været støt stigende og er nu oppe på 49,8 % for EU-25. Markedsandelen varierer fra land til land. I Det Forenede Kongerige er de etablerede operatørers markedsandel på 25 %, i Cypern er den 100 %.

Faktorer, der bidrager til udbredelsen af bredbånd

Blandt de mange faktorer, der bidrager til udbredelsen af bredbånd, er konkurrence en af de vigtigste. Konkurrencens omfang og art synes at variere meget i hele EU. For eksempel har landene med den højeste dækningsgrad (over 15 %) alle en høj kabeldækningsgrad og ofte også veludviklede adgangsordninger som f.eks. ubundet adgang til abonnentledninger eller bitstrømsadgang.

Der er også noteret betydelige succeser i f.eks. Frankrig, Det Forenede Kongerige, Østrig og Estland, hvor en blanding af konkurrerende infrastruktur og effektiv lovgivning har givet øget konkurrence og en relativt høj bredbåndsdækningsgrad.

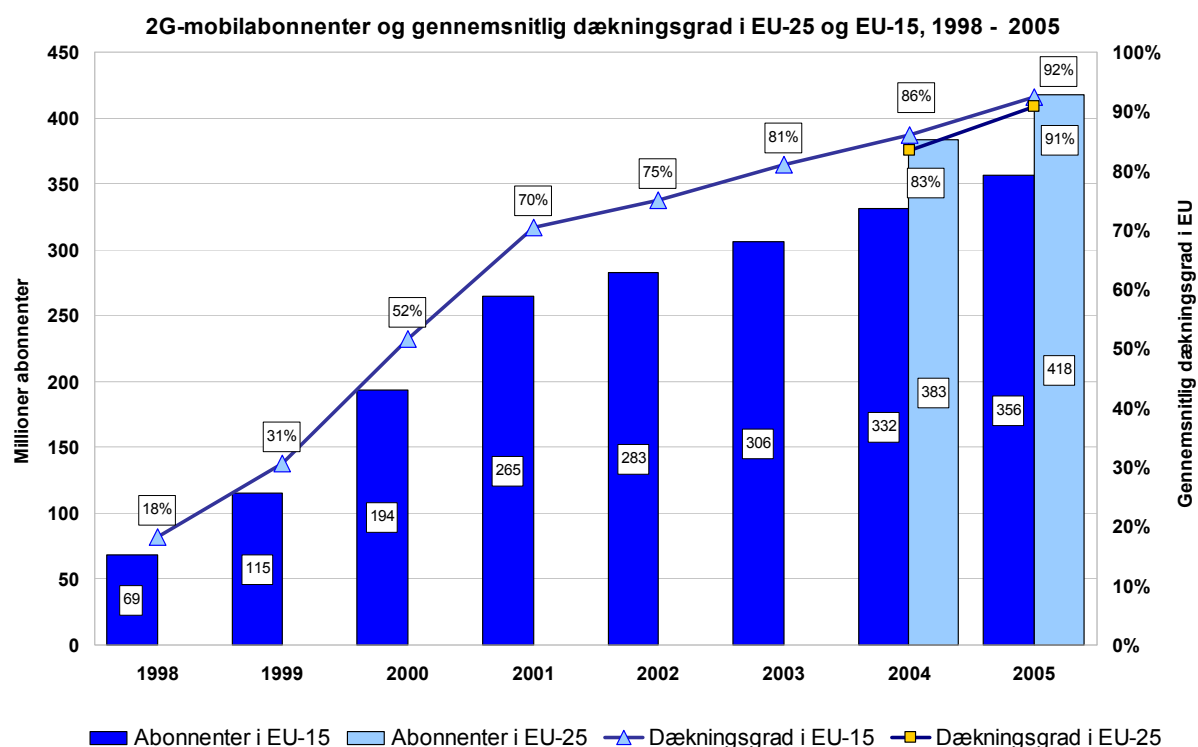
Engrosadgang til etablerede netværk

Der er i løbet af året sket et betydeligt skift i adgangsmønstret til de etablerede operatørers netværk. Nye udbydere er gradvis ved at flytte sig fra videresalg og bitstrømsadgang til ubundet adgang til abonnentledninger ved levering af bredbåndstjenester. Den stigende efterspørgsel efter nye tjenester og tendensen til pakker af tjenester (som f.eks. "triple play") har gjort ubundet adgang til en mere attraktiv mulighed for nye udbydere.

Det mest bemærkelsesværdige er måske, at antallet af linjer med delt adgang er tredoblet i løbet af året. Dette har været en katalysator for væksten på bredbåndsområdet i Det Forenede Kongerige, Frankrig og Danmark, hvor antallet af linjer med delt adgang er vokset dramatisk i kølvandet på de nationale tilsynsmyndigheders nedsættelse af betalingen for ubundet adgang. Mange operatører har muligvis en præference for delt adgang, fordi processen med ubundet adgang er lettere, og de kan udbyde IP-telefoni som et alternativ til koblet talet telefoni.

Mobiltjenester

Den gennemsnitlige EU-dækningsgrad for mobiltjenester nåede 92,8 % i oktober 2005, med hurtigere vækst i EU-10, hvor tre medlemsstater, Tjekkiet, Estland og Litauen, for første gang nåede op over 100 %. Der findes nu 79 2G-netværksoperatører i EU og 214 tjenesteudbydere, hvor tallet i 2004 var 166. Der er en tendens til, at udbredelsen er størst i lande med et stort antal tjenesteudbydere.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene på grundlag af data fra de nationale tilsynsmyndigheder og EMC-skøn.

I september 2005 var der ca. 15 mio. abonnenter til 3G-tjenester i EU, flest i Italien og Det Forenede Kongerige. Der er nu 58 operatører, der tilbyder kommercielle tjenester, herunder internetadgang, indholdstjenester inklusive nyheder og sportshøjdepunkter, videotelefoni og downloads.

De førende mobiloperatørers markedsandel er fortsat faldende i næsten alle medlemsstater, efterhånden som konkurrerende netværksoperatører og tjenesteudbydere øger konkurrencepresset.

Hovedparten af mobiloperatørernes omsætning stammer fortsat fra taletelefoni i detail- og engrosledet, selv om datatjenester, herunder SMS, er et betydeligt vækstområde. Indstikskort til bærbare computere er en voksende indtægtskilde, men tegner sig i øjeblikket kun for 2 % af omsætningen.

I de fleste medlemsstater er forbrugerpriserne for indenlandsopkald faldet betydeligt, navnlig for brugere med et lavt eller mellemstort forbrug i Belgien, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Portugal, Finland og Sverige.

Priserne for international roaming ligger fortsat på et højt niveau i de fleste medlemsstater med høje engrostakster og store avancer i detailledet. Kommissionen har med et nyt websted skabt større gennemsigtighed for forbrugerne, mens myndighederne har taget deres egne initiativer på nationalt plan i De Europæiske Tilsynsmyndigheders Gruppens regi. Kommissionen har planer om at bygge videre på dette initiativ og vil forbedre og opdatere dette websted for at skabe yderligere gennemsigtighed og dermed øget konkurrencepres. Kommissionen vil også fortsætte det tætte samarbejde med de nationale myndigheder om deres gennemsigtighedsforanstaltninger.

Med hensyn til regulering var der indtil ultimo 2005 kun en tilsynsmyndighed, nemlig den finske, der havde analyseret markedet i overensstemmelse med regelsættet, og man fandt ikke, at der var dominans på markedet.

Det er nødvendigt, at industrien gør yderligere fremskridt på dette område. Kommissionen følger udviklingen nøje og vil overveje muligheder for den mest effektive og rettidige fælleseuropæiske aktion.

Faktureringen giver også ofte anledning til usikkerhed hos forbrugerne, især hvis det ikke står klart, om priserne er beregnet på minut- eller sekundbasis, og om man betaler for opkaldsetablering.

Priserne, som brugere af faste net skal betale for opkald til mobilabonnenter, er stadig høj, nemlig otte til ti gange højere end for opkald til andre fastnetabonnenter. Fastnettarifferne afspejler dog ikke nødvendigvis de faldende takster for mobilterminering. Myndighederne greb ind for at nedbringe taksterne for opkaldsterminering yderligere i 2005; de faldt med omkring 40 %¹² mellem 2001, hvor myndighederne for alvor begyndte at interessere sig for spørgsmålet, og 2005. Hovedparten af de nationale tilsynsmyndigheder har fastsat en periode ("glide path") til nedbringelse af taksterne til et omkostningsbaseret niveau.

Nummerportabiliteten for mobilnumre, som er et vigtigt redskab til stimulering af konkurrencen, fordobledes i løbet af året. I alt beholdt 25,1 mio. brugere deres telefonnummer i forbindelse med skift fra en operatør til en anden i EU.

¹² Operatører med en stærk markedsposition.

Fastnettaletelefone

Til trods for at omsætningen fra traditionel fastnettaletelefone falder med ca. 1,6 % om året, er det fortsat et attraktivt marked for nye udbydere. Faktisk er det stadig den største indtægtskilde for fastnetoperatører med en værdi på 85,8 mia. EUR i 2005.

Tilgangen af nye aktører på markedet har efter et lille fald mellem 2001 og 2003 ført til yderligere formindskelse af de etablerede operatørers markedsandel. De etablerede operatører spiller dog stadig en fremtrædende rolle, navnlig hvad angår lokaladgang og –opkald.

For øjeblikket kan kun 8,3 % af abonnenterne nå direkte af nye udbydere via kabel, ubundet adgang til abonnentledninger eller anden teknologi som f.eks. trådløs adgang. Konkurrencen er derfor hovedsagelig baseret på fast operatørvalg og -forvalg i henhold til overgangsbestemmelserne eller efter en markedsanalyse. Mange af de nationale tilsynsmyndigheder har også indført krav vedrørende engrosmarkedet for leje af faste kredsløb for at give nye udbydere mulighed for udstede en enkelt regning til deres kunder.

Antallet af abonnenter, der benytter alternative operatører, vokser nu langsomt. Dette kan skyldes de etablerede operatørers tilbageerobningskampagner, men det kan også spille en rolle, at levering af ren taletelone via operatørforvalg ikke er en tilstrækkelig attraktiv mulighed på et marked, der går i retning af integrerede grupper af tjenester, som f.eks. taletelone, internetadgang og av-indhold.

Markedsdynamikken presser de nationale tilsynsmyndigheder til nøje at overveje de beslutninger, de træffer vedrørende priserne for regulerede adgangsprodukter for at sikre, at nye udbydere, der investerer for at komme tættere på kunden, f.eks. gennem ubundet adgang til abonnentledninger, bliver passende belønnet gennem den pris, de betaler.

IP-telefonitjenester (f.eks. VoIP) er nu tilgængelige i de fleste medlemsstater. Selv om de endnu ikke har haft nogen dramatisk effekt på omsætningen fra traditionel taletelone, har muligheden for, at nye store udbydere af VoIP-tjenester går ind på markedet, fået de eksisterende aktører til at svare igen med egne VoIP-produkter eller pakker, som omfatter taletelone.

Kommissionen støtter en forsigtig regulering og ser positivt på, at en række af de nationale tilsynsmyndigheder har indtaget en fremadrettet holdning til regulering af VoIP, som er på linje med Kommissionens. Kommissionen er blevet enig med en række nationale tilsynsmyndigheder om, at VoIP er en del af opkaldsmarkedet, og har tilkendegivet, at den foretrækker en let regulering. Regulering af VoIP i medlemsstaterne har derfor indtil videre været meget begrænset. I praksis synes der at være få hindringer for markedsadgang.

3. LOVGIVNINGSMÆSSIGE RAMMER

Nogle medlemsstater har i realiteten afsluttet lovgivningsprocessen, der sikrer gennemførelsen af regelsættet. De øvrige har gjort væsentlige fremskridt.

Grækenland vedtog først de primære gennemførelsesforanstaltning i januar 2006, og nogle få medlemsstater mangler endnu at vedtage visse dele af den sekundære lovgivning. En række medlemsstater har endnu ikke påbegyndt anmeldelsen af markedsanalyser, som er et nøgleelement i regelsættet; der er også udtrykt bekymring over den tid, der i nogle tilfælde forløber mellem påbegyndelsen af en markedsanalyse og dens afslutning.

De nationale tilsynsmyndigheders uafhængighed

De nationale tilsynsmyndigheder er generelt uafhængige af kommercielle interesser, skønt der stadig er problemer med hensyn til adskillelse af ejerskab og lovgivningsmæssige funktioner i Cypern, Slovakiet og Slovenien, og i Belgien er dette emne igen blevet aktuelt. Det er vigtigt, at de nationale tilsynsmyndigheders daglige beslutningstagning ikke hindrer dem i at udøve deres beføjelser upartisk og transparent. I enkelte lande er spørgsmålet om de nationale tilsynsmyndigheders upartiskhed ikke fuldt afklaret, og Kommissionen er i færd med nærmere undersøgelser af dette.

De nationale tilsynsmyndigheders beføjelser

Kommissionen følger nøje situationen i Irland, Malta og Nederlandene, hvor retningslinjer, som er udstukket af ministerier, der ikke er anmeldt som nationale tilsynsmyndigheder, muligvis begrænser de nationale tilsynsmyndigheders beføjelser. De nationale tilsynsmyndigheders beføjelser til at håndhæve deres beslutninger synes også at være begrænsede, fordi der er grænser for, hvor høje bøder der kan gives. I Tyskland har myndighederne begrænsede beføjelser til at indføre forpligtelser i relation til detail- og engrosmarkeder, og i Finland er der en lignende begrænsning navnlig i forhold til markedet for mobilterminering.

Sammenlægning af nationale tilsynsmyndigheder

I de fleste medlemsstater er der udpeget myndigheder, hvis beføjelser dækker hele sektoren for elektronisk kommunikation (men ikke nødvendigvis indhold). Hvor dette ikke er tilfældet, er der risiko for lovgivningsmæssig usikkerhed i en situation med sammensmeltning af traditionel telekommunikation og radio- og tv-transmission. Dette gælder især i Belgien.

Klageadgang

Den måde, hvorpå medlemsstaterne har gennemført deres forpligtelse til at indføre en effektiv klagemekanisme, får stadig større betydning i lyset af de betænkeligheder, som ikke kun operatørerne, men også myndighederne i en række medlemsstater har givet udtryk for. Kommissionen overvejer i øjeblikket de forskellige spørgsmål i forbindelse hermed, herunder den tid, det tager at behandle en klage, og det forhold, at i en række medlemsstater bliver de beslutninger, som de nationale tilsynsmyndigheder træffer, ofte suspenderet i overensstemmelse med national praksis. Efter at Kommissionen har anlagt sag om traktatbrud, suspenderes beslutningerne ikke længere automatisk i Polen.

Økonomisk regulering

Hvis der på grundlag af markedsanalyser eller i henhold til overgangsbestemmelser er indført regulerende forpligtelser, åbnes der kun for konkurrence, hvis disse forpligtelser er gennemført fuldt ud. De nationale tilsynsmyndigheder har generelt været gode til at sikre, at den nødvendige regulering er på plads, og standardtilbud på ubundet adgang findes faktisk nu i hele EU.

Kommissionen undersøger i øjeblikket følgende vigtige sager:

- ubundet adgang til abonnentledninger, som ikke synes at fungere i praksis i Estland, Cypern, Litauen, Letland, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet
- effektiv samtrafik, som fortsat er et problem i Estland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet og Slovenien
- omkostningsregnskaber, der er egnet til at sikre en omkostningsbaseret samtrafik i Luxembourg, Malta, Polen og Slovakiet.

Kommissionen mener, at de omkostningsregnskabssystemer, der er indført i en række andre medlemsstater, endnu ikke er tilstrækkeligt udviklede og mangler gennemsigtighed.

De nationale tilsynsmyndigheders deltagelse

Det er vigtigt for markedsdeltagerne og for forbrugerne, at de nationale tilsynsmyndigheder gennemfører velorganiserede offentlige høringer, før de træffer afgørelser. I en række medlemsstater giver høringsprocessen ikke tilstrækkelig feedback til markedsdeltagerne, eller den mangler gennemsigtighed med hensyn til de fremsatte bemærkninger.

De nationale tilsynsmyndigheders aktive deltagelse sikrer, at markedsdeltagere, som udbygger deres infrastruktur og bevæger sig fra et reguleret produkt til et andet for at øge deres kontrol med kvaliteten af det produkt, de tilbyder kunderne, kan "flytte" disse kunder til den nye infrastruktur uden unødvendige hindringer. Dette indebærer, at både priser og praktiske procedurer undersøges. Spanien og Italien har løst problemet ved at vedtage særlige bestemmelser. I Det Forenede Kongerige har de nationale tilsynsmyndigheder udpeget en "telecoms adjudicator", hvis vigtigste opgave er at overvåge migrationen til ubundet adgang.

Tilladelse til at installere faciliteter

Det bliver stadig vigtigere at holde regulerings- og ejerskabsfunktioner adskilt, når der gives tilladelse til at installere faciliteter, efter at der i visse medlemsstater har vist sig en tendens til, at de lokale myndigheder deltager i udbygningen af bredbåndsinfrastrukturen.

Gennemførelsen af EU-bestemmelserne om gennemsigtighed og ikke-diskrimination ved tildelingen af tilladelser til at installere faciliteter er et problem i en række medlemsstater. Kommissionen undersøger i øjeblikket, om der sker diskrimination mellem markedsdeltagere i Cypern og Grækenland, og om de afgørelser, som de offentlige myndigheder i disse lande træffer, er tilstrækkeligt gennemsigtige.

4. FORBRUGERINTERESSER

Forsyningspligttydelser

Medlemsstaterne skal ved udpegningen af forsyningspligtudbyderen sikre, at den valgte udpegningsmetode er effektiv, objektiv, transparent og ikke-diskriminerende, og at ingen virksomhed på forhånd er udelukket.

Kommissionen er bekymret for, om markedsdeltagere i Frankrig, Ungarn og Finland på forhånd kan være udelukket, og undersøger lignende sager i Belgien, Cypern, Litauen og Østrig samt fremgangsmåderne i Polen og Nederlandene. Kommissionen ser også med alvor på situationen i Portugal, hvor en etableret operatør er blevet udpeget indtil 2025 uden udbudsprocedure.

Kommissionen noterer, at alle medlemsstater, der har udpeget en forsyningspligtudbyder, har valgt den etablerede fastnetudbyder.

Særlige sociale behov

i2010-visionen om et informationssamfund med plads til alle indgår i de mål, der er fastsat i regelsættet for de nationale tilsynsmyndigheder og for den service, som mennesker med særlige sociale behov kan forvente som en del af forsyningspligten.

Disse mål er generelt korrekt gennemført i den nationale lovgivning, men der spores en tendens til at *tilskynde til* foranstaltninger i stedet for at pålægge dem. De fleste medlemsstater synes at have truffet passende foranstaltninger med hensyn til de priser, som handicappede brugere skal betale. Den praktiske adgang til tjenesterne kan dog forbedres.

Medlemsstaterne bekymrer sig om brugere med lav indkomst. For eksempel finansierer den østrigske stat specielle takster, og i Ungarn er der oprettet en fond, der skal støtte abonnenter med lav indkomst.

Forbrugerregulering

Erfaringen har vist, at nummerportabilitet for fastnetnumre og mobilnumre og operatørvalg og –forvalg har øget konkurrencepresset.

Nummerportabilitet er nu fuldt operationelt i de fleste medlemsstater med undtagelse af Tjekkiet, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet og Slovenien. Operatørvalg og –forvalg kan nu foretages i hele EU med undtagelse af Slovakiet, men der er bekymring for, at omkostningerne ved samtrafik i nogle medlemsstater kan hindre en udvikling af tjenesten.

Nummeroplysningstjenester

Brugerne vil have let adgang til en nummeroplysningstjeneste, der omfatter alle abonnenter, som ikke har hemmeligt nummer. Det stigende antal abonnenter, der opgiver deres fastnettelefon til fordel for en mobiltjeneste, vil sandsynligvis gerne have mulighed for at få deres mobilnummer medtaget i en nummeroplysningstjeneste.

Det bekymrer Kommissionen, at der i Tjekkiet, Grækenland, Frankrig, Cypern, Letland, Malta, Polen, Portugal, Slovakiet og Det Forenede Kongerige ikke findes en fuldstændig abonnentfortegnelse eller nummeroplysningstjeneste.

De høje omkostninger, som konkurrerende leverandører af oplysningstjenester skal betale for at få adgang til fuldstændige data fra operatører, udgør også et problem. EF-Domstolen har fastslået¹³, at sådanne data bør leveres på et omkostningsbaseret grundlag. Kommissionen vil undersøge de sager, som den får kendskab til.

112 – det europæiske alarmnummer

Det er vigtigt, at borgere, der rejser inden for EU, kan ringe til alarmtjenester på det fælles europæiske alarmnummer "112".

Der kan nu ringes gratis til dette nummer i hele EU både fra fastnettelefoner og fra mobiltelefoner. Mange medlemsstater er også i færd med at omorganisere deres alarmsystemer for at forbedre servicen for dem, der ringer til nummeret.

Finland har for eksempel centraliserede alarmcentraler med en maksimal ventetid for svar på 90 sekunder. I Tjekkiet kan personalet på en alarmcentral videresende opkaldet til andre alarmcentraler alt efter sprogkundskaberne hos personalet på de forskellige alarmcentraler.

I Spanien har regionerne forbedret kvaliteten af deres alarmsvar markant ved at sikre, at oplysninger om, hvor opkaldet kommer fra, er tilgængelige for alarmtjenesterne. Kommissionen undersøger i øjeblikket, om en række medlemsstater på dette punkt overholder kravene i forsyningspligt-direktivet. Den overvåger også situationen for at sikre, at borgerne er ordentligt informeret om 112 og navnlig om muligheden for at bruge nummeret under rejser i andre medlemsstater.

5. KONLUSIONER

Regelsættet kræver, at medlemsstaterne foretager væsentlige ændringer i national lovgivning og praksis. Selv om denne meddelelse afslører en række mangler i gennemførelsen, er størstedelen af det nødvendige arbejde gennemført. De foreliggende oplysninger tyder på, at stigende konkurrence medfører øgede fordele for forbrugerne, og at der i medlemsstaterne og på tværs af grænserne er en positiv indstilling til innovation og investering. Regelsættet giver især borgerne en sikkerhed for, at grundlæggende tjenester leveres til en rimelig pris, og at der tages hensyn til særlige sociale behov.

En revision af det gældende regelsæt er nu i gang, og selv om det er et lovgivningsmæssigt krav, at den påbegyndes i løbet af 2006, udgør de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af det nuværende regelsæt, en god basis for forbrugere, markedsdeltagere og alle større aktører for at vurdere reformbehovet navnlig i lyset af den fremtidige teknologiske, markedsmæssige og samfundsmæssige udvikling.

¹³ Sag C-109/03 KPN Telecom BV mod OPTA [2004].